

[Hans Thyge Jacobsen.]

ikke på grund af deres tid, på grund af hensyntagen til deres forhold i det hele, deltage i en folketingskampagne, sådan som vi andre kan gøre det. Det må de afstå fra; men at der er folk her, som det ville være af overordentlig stor betydning at knytte til lovgivningsarbejdet på en eller anden måde, derom kan der ikke være fjerneste tvivl.

Jeg er derfor i den grad modstander af etkammersystem, at jeg vil hævde, at man på en eller anden måde må få lavet et overhus, hvor medlemmerne er valgt efter helt andre kriterier end den almindelige valgret, hvor medlemmerne får et suspensivt veto — mere forlanger jeg ikke. Jeg erkender, at det nuværende landsting har overlevet sig selv, jeg erkender, at der må ske en ændring, men herfra og til at erkende, at det rene etkammersystem skulle være rigtigt, er der et langt spring. Det kan jeg ikke. Jeg er nødt til at stemme imod grundlovsforslaget.

Der er en anden ting her. Nu har jeg fremhævet, hvad jeg i min politiske praksis har oplevet, at betydelige mænd indenfor erhvervslivet og samfundslivet i det hele taget har erklæret sig ude af stand til at tage del i det politiske liv, den politiske kamp, som den foregår ved valg til folketinget. Det er det ene. Så har jeg på den anden side bemærket mig en udtalelse af den nuværende højtærede undervisningsminister. Den stammer fra 1947, og jeg refererer den her fra Den konservative Generalkorrespondance. Den nuværende højtærede undervisningsminister siger blandt mange andre træffende bemærkninger også følgende (Afbrydelse af formanden). Undskyld, jeg glemte at bede om lov til at citere; jeg var for hastig. Den højtærede undervisningsminister siger:

„Der har efterhånden udviklet sig en professionel politikertype, der opfatter politik som handel og gør det til en forretning. Det er nødvendigt, at partierne fører tilsyn med, hvem der vælges ind i rigsdagen, men i praksis ser man ofte, at den, der har et livssyn, vrages til fordel for den professionelle.“

Ja, det er den anden side af sagen, at ved etkammersystemet får man det forhold frem, at det er agitationen, den politiske kamp, der er alt afgørende. Ved etkammersystemet har man den situation, at der

faktisk er vælgermøde, hver eneste gang etkammeret holder møde. Ved etkammersystemet har man den situation, at der ikke er sat nogen som helst modstand ind mod overilede stemningsbetonede beslutninger. Jeg er ikke kyndig i elektrikerfaget, men såvidt jeg ved, er der noget i elektroteknikken, der hedder, at man indskyder en modstand. Det betyder ikke, at man dermed afbryder strømmen, men det betyder, såvidt jeg har forstået, at man hemmer den, gør den mere frugtbar. Det svarer til, hvad man har i England, hvor overhuset er i stand til at sige til underhusets beslutninger: ja, det kan være meget godt, vent et år, kom så igen, hvis I så vedtager det, må vi bøje os. En sådan modstand skudt ind overfor stemninger og demagogi, og hvad man kan kalde panik, der jo også kan opstå i vort folk, tror jeg nu alligevel vil være at foretrække for det rene etkammersystem.

Jeg skal slutte denne argumentation, for den er selvfølgelig ført vidt og bredt, og nu må vi jo så gå ud til vælgerne. Jeg har 5 minutter tilbage og vil gerne have lov til — skønt det jo egentlig er urimeligt, da jeg nu er modstander af det foreliggende grundlovsforslag — at give mig af med at rydde en sten af vejen for dets vedtagelse, for der er altså en sten, højtærede statsminister, som man vil falde over. Det er nemlig slet ikke fastsat, hvad valgretsalderen skal være. Det står der ikke noget som helst om. Der står fire prikker. Ja, men valgretsalderen til rigsdagen er dog et punkt, som mange medborgere tillægger en betydelig værdi. Den står slet ikke i det foreliggende forslag til Danmarks Riges Grundlov. Der står en henvisning til en lov, som endnu ikke er vedtaget. Jeg må derfor mene, at hvis man i dag vedtager grundlovsforslaget ved tredje behandling med disse prikker, så må vi forvente, at det kommer tilbage til os fra landstinget, og at landstinget så i hvert tilfælde har fået disse prikker erstattet med den og den lov, vedtaget den og den dato o. s. v., for ellers tror jeg dog, man er kommet ud i noget, som hverken juridisk eller politisk kan holde.

Uanset om man nu gør dette, vil jeg gerne gøre opmærksom på en ting til slut. Ganske vist har jo de ærede forslagsstillere fået et responsum fra professorerne Poul Andersen og Alf Ross, hvori det hævdes, at en sideordnet folkeafstemning kan afgøre, hvad valgretsalderen skal være, men der er dog